

Informations- och kodningsteori: Tenta 2004-08-19

Skrivtid: 14–19

Hjälpmedel:

Miniräknare, läroboken, utdelade stenciler, egna anteckningar.

- 1. Betrakta följderna $(1, 1, 2, 2, 3, 3, 3)$, $(1, 1, 2, 2, 3, 3, 3, 3)$ och $(2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 3, 3)$. Vilka av dessa kan beskriva ordlängderna till någon ternär prefixfri kod? Ange en sådan kod i varje fall då det är möjligt!
- 2. Låt $\mathcal{S}$ vara en källa med 7 källsymboler med sannolikheter 0.4, 0.2, 0.1, 0.1, 0.1, 0.05, 0.05. Beräkna den binära entropin $H_2(\mathcal{S})$ och medelordlängden i en optimal binär kod för $\mathcal{S}$. Ange alla kodorden i en sådan kod!
- 3. Betrakta koden $\mathcal{C} = \{01, 02, 100, 11, 20, 200\}$. Är denna kod prefixfri? Bevisa att koden $\mathcal{C}$ är entydigt avkoderbar.
- 4. Låt $\mathcal{C}$ vara den linjära kod över $\mathbb{Z}_3$ som har paritets-checks-matris

$$H = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 2 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 2 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

Ange $\mathcal{C}$'s dimension, dess hastighet (dvs "rate"), och en generatormatris för $\mathcal{C}$. Ange även $\mathcal{C}$'s minimalavstånd.

- 5. Låt $\mathcal{A}$ och $\mathcal{B}$ vara källor med alfabeten $\{a_1, a_2, a_3\}$ och $\{b_1, b_2, b_3\}$, respektive. Låt Γ vara en kanal från $\mathcal{A}$ till $\mathcal{B}$ med kanalmatris

$$\begin{pmatrix} 0.75 & 0.25 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0.5 & 0 & 0.5 \end{pmatrix}$$

Låt a_1, a_2, a_3 ha sannolikheterna 0.4, 0.4, 0.2. Beräkna sannolikheterna för utdata-symbolerna b_1, b_2, b_3 , de binära systementropierna $H(\mathcal{A}, \mathcal{B})$, $H(\mathcal{A}|\mathcal{B})$, $H(\mathcal{B}|\mathcal{A})$, och informationen $I(\mathcal{A}, \mathcal{B})$.

- 6. Beräkna kapaciteten för kanalen med kanalmatris $\begin{pmatrix} 0.7 & 0.3 \\ 0.5 & 0.5 \end{pmatrix}$.

Var god vänd!

- 7. Låt $\mathcal{C}$ vara den linjära koden över $\mathbb{Z}_2$ som har generatormatris

$$G = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{pmatrix}.$$

Ange en paritets-checks-matris till denna kod. Bestäm restklassledare och deras syndromer! Syndrom-avkodera sedan följande ord:

$$(0, 1, 1, 0, 0, 1), \quad (0, 1, 1, 1, 0, 1), \quad (1, 1, 0, 1, 1, 1).$$

- 8. Låt Γ vara en kanal med inalfabete $\mathbb{Z}_2$ och utalfabete $T = \{0, 1, ?\}$, med kanalmatris

$$\begin{pmatrix} 0.9 & 0 & 0.1 \\ 0 & 0.9 & 0.1 \end{pmatrix}.$$

(Detta är en så kallad “Binary Erasure Channel”.) Låt $\mathcal{A}$ vara den källa vars alfabete är $\mathbb{Z}_2^7$, och där sannolikheterna är $\frac{1}{16}$ för vart och ett av de 16 orden i en Hammingkod $\mathcal{H}_7 \subset \mathbb{Z}_2^7$, medan alla andra ord i $\mathbb{Z}_2^7$ har sannolikhet 0. För varje ord $w \in T^7$ låter vi q_w vara sannolikheten att w erhålls som utdata från kanalen Γ^7 då källan $\mathcal{A}$ tas som indata. Precis hur många ord $w \in T^7$ finns det som har sannolikhet $q_w \geq \frac{9^4}{10^7}$?

LYCKA TILL!

(Tabellen med kodord fylls i baklänges, efter att hela tabellen med sannolikheter har utarbetats.)

Medelordlängd: $L(\mathcal{C}) = 1 + 0.6 + 0.4 + 0.2 + 0.2 + 0.1 = 2.5$.

Kodord: 01, 11, 001, 100, 101, 0000, 0001.

- 3. Koden $\mathcal{C}$ är *ej* prefixfri, ty kodordet 20 är prefix till kodordet 200. De rekursiva prefixmängderna är:

$$\mathcal{C}_0 = \mathcal{C} = \{01, 02, 100, 11, 20, 200\},$$

$$\mathcal{C}_1 = \{0\},$$

$$\mathcal{C}_2 = \{1, 2\},$$

$$\mathcal{C}_3 = \{0, 00, 1\},$$

$$\mathcal{C}_4 = \{00, 1, 2\},$$

$$\mathcal{C}_5 = \{0, 00, 1\},$$

...

(det fortsätter sedan periodiskt). Alltså blir $\mathcal{C}_\infty = \bigcup_{j=1}^{\infty} \mathcal{C}_j = \{0, 00, 1, 2\}$. Härur följer $\mathcal{C} \cap \mathcal{C}_\infty = \emptyset$. Alltså säger Sardinas-Pattersons sats att $\mathcal{C}$ är entydigt avkoderbar.

- 4. Vi ser från H 's storlek att $\mathcal{C}$ är en linjär kod av längd $n = 5$, dvs $\mathcal{C} \subset \mathbb{Z}_3^5$, och av dimension $k = 5 - 3 = 2$. Alltså är $\mathcal{C}$'s hastighet: $R = k/n = 2/5$.

Vi söker nu en generatormatris. Vi har per definition att $\mathbf{x} = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) \in \mathbb{Z}_3^5$ är ett kodord i $\mathcal{C}$ om och endast om $\mathbf{x}H^T = 0$, dvs om och endast om:

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_4 + x_5 = 0 \\ + 2x_2 + x_3 + 2x_5 = 0 \\ + 2x_3 + x_4 + x_5 = 0 \end{cases} \quad \begin{matrix} \\ (\cdot 2) \\ (\cdot 2) \end{matrix}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x_1 + x_2 + x_4 + x_5 = 0 & (-\text{ekv nr 2}) \\ + x_2 + 2x_3 + x_5 = 0 & (+\text{ekv nr 3}) \\ + x_3 + 2x_4 + 2x_5 = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x_1 + x_3 + x_4 = 0 & (-\text{ekv nr 3}) \\ + x_2 + 2x_4 = 0 \\ + x_3 + 2x_4 + 2x_5 = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x_1 & + 2x_4 & + x_5 & = 0 \\ & + x_2 & + 2x_4 & = 0 \\ & & + x_3 & + 2x_4 & + 2x_5 & = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x_1 = s + 2t \\ x_2 = s \\ x_3 = s + t \\ x_4 = s \\ x_5 = t \end{cases} \quad (s, t \in \mathbb{Z}_3, \text{ godtyckliga}).$$

Alltså utgör $(1, 1, 1, 1, 0)$, $(2, 0, 1, 0, 1)$ en bas i lösningsrummet till ekvationen $\mathbf{x}H^T = 0$, så en generatormatris till $\mathcal{C}$ ges av:

$$G = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

Slutligen visar vi att $\mathcal{C}$ har *minimalavstånd* $d(\mathcal{C}) = 3$. (Det finns många sätt att visa detta, genom en eller annan uttömmande prövning.) Eftersom $(2, 0, 1, 0, 1) \in \mathcal{C}$ så är minimalavståndet *mindre än eller likamed* 3. Å andra sidan, antag att $\mathbf{x} = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) \in \mathcal{C}$ och $\mathbf{x} \neq 0$; enligt ovan kan vi då skriva $\mathbf{x} = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (s + 2t, s, s + t, s, t)$ för några $s, t \in \mathbb{Z}_3$. Eftersom $\mathbf{x} \neq 0$ så är inte $s = t = 0$. Om *både* s och t är skilda från 0 så är $x_2 \neq 0$, $x_4 \neq 0$, $x_5 \neq 0$, och därmed $d(\mathbf{x}, 0) \geq 3$. Om $s = 0$ och $t \neq 0$ så är $x_1 \neq 0$, $x_3 \neq 0$, $x_5 \neq 0$, och därmed $d(\mathbf{x}, 0) \geq 3$. Slutligen, om $t = 0$ och $s \neq 0$ så är $x_1 \neq 0$, $x_2 \neq 0$, $x_3 \neq 0$, $x_4 \neq 0$, och därmed $d(\mathbf{x}, 0) \geq 4$. I alla möjliga fall gäller alltså säkert $d(\mathbf{x}, 0) \geq 3$. Detta visar att $d(\mathcal{C})$ är *större än eller likamed* 3. Alltså måste $d(\mathcal{C}) = 3$.

- 5. Utdata-sannolikheterna blir:

$$(0.4 \quad 0.4 \quad 0.2) \begin{pmatrix} 0.75 & 0.25 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0.5 & 0 & 0.5 \end{pmatrix} = (0.4 \quad 0.5 \quad 0.1).$$

(dvs ut-källan $\mathcal{B}$ har $slh(b_1) = 0.4$, $slh(b_2) = 0.5$, $slh(b_3) = 0.1$).

Bakåt-sannolikheterna Q_{ij} ges av Bayes formel:

$$Q_{ij} = slh(a = a_i \mid b = b_j) = \frac{p_i}{q_j} P_{ij}.$$

Alltså:

$$\begin{aligned} Q_{11} &= \frac{0.4}{0.4} \cdot 0.8 = 0.75, & Q_{12} &= \frac{0.4}{0.5} \cdot 0.25 = 0.2, & Q_{13} &= 0, \\ Q_{21} &= 0 & Q_{22} &= \frac{0.4}{0.5} \cdot 1 = 0.8, & Q_{23} &= 0 \\ Q_{31} &= \frac{0.2}{0.4} \cdot 0.5 = 0.25, & Q_{32} &= 0 & Q_{33} &= \frac{0.2}{0.1} \cdot 0.5 = 1, \end{aligned}$$

Systementropier (vi använder basen 2, och notationen $H_2(x_1, x_2, x_3) = -x_1 \log_2 x_1 - x_2 \log_2 x_2 - x_3 \log_2 x_3$ där vi alltid kommer att ha $x_1 + x_2 + x_3 = 1$):

$$\begin{aligned} H_2(\mathcal{A}|\mathcal{B}) &= 0.4 \cdot H_2(\mathcal{A}|b = b_1) + 0.5 \cdot H_2(\mathcal{A}|b = b_2) + 0.1 \cdot H_2(\mathcal{A}|b = b_3) \\ &= 0.4 \cdot H_2(0.75, 0, 0.25) + 0.5 \cdot H_2(0.2, 0.8, 0) + 0.1 \cdot H_2(0, 0, 1) = 0.685475\dots \\ H_2(\mathcal{B}|\mathcal{A}) &= 0.4 \cdot H_2(\mathcal{B}|a = a_1) + 0.4 \cdot H_2(\mathcal{B}|a = a_2) + 0.2 \cdot H_2(\mathcal{B}|a = a_3) \\ &= 0.4 \cdot H_2(0.75, 0.25, 0) + 0.4 \cdot H_2(0, 1, 0) + 0.2 \cdot H_2(0.5, 0, 0.5) = 0.5245112\dots \\ H_2(\mathcal{A}, \mathcal{B}) &= H_2(\mathcal{B}) + H_2(\mathcal{A}|\mathcal{B}) = H_2(0.4, 0.5, 0.1) + H_2(\mathcal{A}|\mathcal{B}) = 2.0464393\dots \end{aligned}$$

Alternativ beräkning: Vi beräknar förenade sannolikheterna $R_{ij} = p_i P_{ij}$:

$$\begin{array}{lll} R_{11} = 0.3, & R_{12} = 0.1, & R_{13} = 0 \\ R_{21} = 0 & R_{22} = 0.4, & R_{23} = 0 \\ R_{31} = 0.1, & R_{32} = 0 & R_{33} = 0.1. \end{array}$$

Härur följer $H(\mathcal{A}, \mathcal{B}) = -\sum_{i,j} R_{ij} \log_2 R_{ij} = 2.0464393\dots$
Slutligen, informationen:

$$I_2(\mathcal{A}, \mathcal{B}) = H_2(\mathcal{A}) - H_2(\mathcal{A}|\mathcal{B}) = 0.83645\dots$$

- 6. Antag att vi ger indata fördelningen $(x, 1 - x)$ där $0 \leq x \leq 1$. Då får utdata fördelningen $(0.7x + 0.5(1 - x), 0.3x + 0.5(1 - x)) = (0.5 + 0.2x, 0.5 - 0.2x)$, så

$$\begin{aligned} I(\mathcal{A}, \mathcal{B}) &= H(\mathcal{B}) - H(\mathcal{B}|\mathcal{A}) \\ &= -(0.5 + 0.2x) \log(0.5 + 0.2x) - (0.5 - 0.2x) \log(0.5 - 0.2x) \\ &\quad - \left(x \cdot H(0.7) + (1 - x) \cdot H(0.5) \right). \end{aligned}$$

där vi använder förkortningen $H(u) = -u \log u - (1 - u) \log(1 - u)$. Kalla ovanstående uttryck för $f(x)$. Då är (om "log" står för naturlig

logaritm)

$$\begin{aligned} f'(x) &= -0.2 \log(0.5 + 0.2x) + 0.2 \log(0.5 - 0.2x) \\ &\quad - \frac{0.5 + 0.2x}{0.5 + 0.2x} \cdot 0.2 - \frac{0.5 - 0.2x}{0.5 - 0.2x} \cdot (-0.2) \\ &\quad + H(0.5) - H(0.7) \\ &= 0.2 \log \left(\frac{0.5 - 0.2x}{0.5 + 0.2x} \right) + H(0.5) - H(0.7). \end{aligned}$$

Alltså gäller:

$$\begin{aligned} f'(x) = 0 &\iff 0.2 \log \left(\frac{0.5 - 0.2x}{0.5 + 0.2x} \right) = H(0.7) - H(0.5) \\ &\iff \frac{0.5 - 0.2x}{0.5 + 0.2x} = e^{(H(0.7) - H(0.5))/0.2} \\ &\iff x = \frac{5}{2} \cdot \frac{1 - e^{(H(0.7) - H(0.5))/0.2}}{1 + e^{(H(0.7) - H(0.5))/0.2}} \\ &\iff x = 0.7208911738... \end{aligned}$$

Vi ser också att funktionen $f'(x)$ är avtagande för $0 < x < 1$, alltså är $f'(x) > 0$ för $0 < x < 0.7208911738...$ och $f'(x) < 0$ för $0.7208911738... < x < 1$. Alltså antar $f(x)$ sitt maximum (över $0 \leq x \leq 1$) för $x_0 = 0.7208911738...$

Den sökta kapaciteten är alltså, om vi nu använder 2-logaritmer (dvs vi anger den *binära* kapaciteten):

$$f(x_0) = 0.0303112699...$$

Svar: Den binära kapaciteten är $C = 0.0303112699...$

- 7. Eftersom G är på systematisk form,

$$G = (I \mid P) \quad \text{med} \quad P = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

så kan vi direkt ge en paritets-checks-matris med hjälp av den kända formeln $H = (-P^T \mid I)$:

$$H = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

Här är ett möjligt val av restklassledare och deras syndromer:

Restklassledare	syndrom
000000	000
100000	011
010000	101
001000	110
000100	100
000010	010
000001	001
100100	111

Vi syndromavkoderar slutligen de tre givna orden: Ordet 011001 har syndrom 010 och avkodas alltså som:

$$\Delta(011001) = 011001 - 000010 = 011011.$$

Ordet 011101 har syndrom 110 och avkodas alltså som:

$$\Delta(011101) = 011101 - 001000 = 010101.$$

Ordet 110111 har syndrom 001 och avkodas alltså som:

$$\Delta(110111) = 110111 - 000001 = 110110.$$

- 8. Sannolikheten att $w = w_1w_2\dots w_7 \in T^7$ fås som utdata från Γ^7 givet att indata är ordet $a = a_1a_2\dots a_7 \in \mathbb{Z}_2^7$ är:

$$\begin{aligned} & \text{Slh}\left(\text{utdata} = w_1w_2\dots w_7 \mid \text{indata} = a_1a_2\dots a_7\right) \\ &= \prod_{j=1}^7 \left\{ \begin{array}{ll} 0.9 & \text{om } w_j = a_j \in \{0, 1\} \\ 0.1 & \text{om } w_j = ? \\ 0 & \text{annars, dvs om } w_j \in \{0, 1\}, w_j \neq a_j \end{array} \right\}. \end{aligned}$$

Denna sannolikhet blir 0 om det finns något $j \in \{1, 2, \dots, 7\}$ för vilket $w_j \in \{0, 1\}$ och $w_j \neq a_j$. Annars, dvs om $w_j = a_j$ eller $w_j = ?$ för alla j ; låt $f(w)$ vara antalet tecken “?” i ordet $w = w_1w_2\dots w_7$; då blir ovanstående sannolikhet

$$= 0.1^{f(w)} 0.9^{7-f(w)} = \frac{9^{7-f(w)}}{10^7}.$$

Låt nu $\mathcal{H}_7(w)$ vara delmängden av alla ord $a = a_1a_2\dots a_7$ i $\mathcal{H}_7$ som uppfyller $a_j = w_j$ för alla j med $w_j \in \{0, 1\}$; då följer ur ovanstående

att q_w , sannolikheten att w erhålls som utdata från kanalen Γ^7 då källan $\mathcal{A}$ tas som indata, ges av:

$$(*) \quad q_w = \sum_{a \in \mathcal{H}_7(w)} \frac{9^{7-f(w)}}{10^7} = \frac{9^{7-f(w)}}{10^7} \cdot |\mathcal{H}_7(w)|.$$

Vi söker nu antalet ord $w \in T^7$ som har $q_w \geq \frac{9^4}{10^7}$. Vi ser direkt ur (*) ovan att om $f(w) \leq 3$ så gäller $q_w \geq \frac{9^4}{10^7}$ om och endast om $\mathcal{H}_7(w) \neq \emptyset$. Vi ser också att om $f(w) \geq 5$ så är $q_w \leq 16 \cdot \frac{9^2}{10^7} < \frac{9^4}{10^7}$, dvs villkoret är *inte* uppfyllt. Slutligen, om $f(w) = 4$ så kan man visa att $|\mathcal{H}_7(w)| \leq 2$ (se nedan), och därmed $q_w \leq 2 \cdot \frac{9^3}{10^7} < \frac{9^4}{10^7}$, dvs villkoret är *inte* uppfyllt. Vi har därmed visat att $w \in T^7$ uppfyller $q_w \geq \frac{9^4}{10^7}$ om och endast om $f(w) \leq 3$ och $\mathcal{H}_7(w) \neq \emptyset$.

[Bevis för " $f(w) = 4 \implies |\mathcal{H}_7(w)| \leq 2$ ", som utnyttjades ovan: Antag, i syfte att erhålla en motsägelse, att $f(w) = 4$ och $|\mathcal{H}_7(w)| \geq 3$. Då finns (minst) tre olika ord $a^{(k)} = a_1^{(k)} a_2^{(k)} \dots a_7^{(k)}$ ($k = 1, 2, 3$) i $\mathcal{H}_7(w)$. Vi vet att Hammingkoden $\mathcal{H}_7(w)$ har minimalavstånd 3, alltså gäller $d(a^{(1)}, a^{(2)}) \geq 3$ och $d(a^{(1)}, a^{(3)}) \geq 3$ och $d(a^{(2)}, a^{(3)}) \geq 3$. Alltså måste $a^{(1)}$ och $a^{(2)}$ skilja sig åt i minst tre olika positioner, dvs det finns index $j_1 < j_2 < j_3$ så att $a_{j_1}^{(1)} \neq a_{j_1}^{(2)}$, $a_{j_2}^{(1)} \neq a_{j_2}^{(2)}$, $a_{j_3}^{(1)} \neq a_{j_3}^{(2)}$. Men $a_j^{(k)}$ är antingen likamed 0 eller 1, alltså måste $a_{j_1}^{(3)} = a_{j_1}^{(1)}$ eller $a_{j_1}^{(3)} = a_{j_1}^{(2)}$, och på samma sätt måste $a_{j_2}^{(3)} = a_{j_2}^{(1)}$ eller $a_{j_2}^{(3)} = a_{j_2}^{(2)}$, och $a_{j_3}^{(3)} = a_{j_3}^{(1)}$ eller $a_{j_3}^{(3)} = a_{j_3}^{(2)}$. Alltså stämmer $a^{(3)}$ överrens med *ett* av orden $a^{(1)}$ eller $a^{(2)}$ i två eller tre av positionerna j_1, j_2, j_3 ; vi kan anta att det är för ordet $a^{(1)}$.

I varje position j där $w_j \neq ?$ har vi $a_j^{(1)} = a_j^{(2)} = a_j^{(3)} = w_j$, eftersom $a^{(1)}, a^{(2)}, a^{(3)} \in \mathcal{H}_7(w)$. Alltså måste $w_{j_1} = w_{j_2} = w_{j_3} = ?$ och eftersom $f(w) = 4$ så finns det precis en till position $j_4 \notin \{j_1, j_2, j_3\}$ med $w_{j_4} = ?$. Nu kan orden $a^{(1)}$ och $a^{(3)}$ endast skilja sig åt i de fyra positionerna j_1, j_2, j_3, j_4 , och vi såg ovan att de skiljer sig åt i *högst en* av de tre positionerna j_1, j_2, j_3 . Alltså är $d(a^{(1)}, a^{(3)}) \leq 2$. Detta är en motsägelse mot $d(a^{(1)}, a^{(3)}) \geq 3$.]

Vi har ovan sett att vår uppgift är att räkna antalet ord $w \in T^7$ som har $f(w) \leq 3$ och $\mathcal{H}_7(w) \neq \emptyset$. Observera att om $w \in T^7$ har $|\mathcal{H}_7(w)| \geq 2$ så finns två olika ord $a^{(1)}$ och $a^{(2)}$ i $\mathcal{H}_7$; då är $d(a^{(1)}, a^{(2)}) \geq 3$, och orden $a^{(1)}, a^{(2)}$ kan endast skilja sig åt i positioner där w har tecknet "?", alltså måste $f(w) \geq 3$. Alltså: Om $f(w) \leq 2$ så är och $\mathcal{H}_7(w) \neq \emptyset$

så är $|\mathcal{H}_7(w)| = 1$. Vi kan alltså lätt räkna alla ord $w \in T^7$ som har $f(w) \leq 2$ och $\mathcal{H}_7(w) \neq \emptyset$: För varje sådant ord w finns det ett *unik* ord $a \in \mathcal{H}_7(w)$, och ordet w fås ur a genom att ersätta noll eller ett eller två av tecknena i a med "?". (Och omvänt uppfyller verkligen varje ord w som skapas på detta sätt ur ett ord $a \in \mathcal{H}_7$ kraven $f(w) \leq 2$ och $\mathcal{H}_7(w) \neq \emptyset$.) Det finns 16 ord i $\mathcal{H}_7$ och antalet sätt att välja ut noll eller en eller två av tecknena i ett sådant ord är $\binom{7}{0} + \binom{7}{1} + \binom{7}{2}$. Alltså är antalet ord $w \in T^7$ som har $f(w) \leq 2$ och $\mathcal{H}_7(w) \neq \emptyset$:

$$= 16 \cdot \left(\binom{7}{0} + \binom{7}{1} + \binom{7}{2} \right).$$

Slutligen, orden $w \in T^7$ som har $f(w) = 3$ och $\mathcal{H}_7(w) \neq \emptyset$ kan räknas upp med samma metod, men mer försiktighet krävs: Låt M vara mängden av ord $w \in T^7$ med $f(w) = 3$ och $\mathcal{H}_7(w) \neq \emptyset$, och låt P vara mängden

$$\{(j_1, j_2, j_3) \in \mathbb{Z}^3 \mid 1 \leq j_1 < j_2 < j_3 \leq 7\}.$$

För varje par $\langle a, (j_1, j_2, j_3) \rangle \in \mathcal{H}_7 \times P$ får vi nu ett ord $w = w_1 w_2 \dots w_7 \in M$ genom att utgå från a och byta tecken nummer j_1, j_2, j_3 mot "?", dvs genom att sätta

$$w_j = \begin{cases} a_j & \text{om } j \notin \{j_1, j_2, j_3\} \\ ? & \text{om } j \in \{j_1, j_2, j_3\}. \end{cases}$$

Detta definierar en avbildning $F : \mathcal{H}_7 \times P \rightarrow M$. Det är klart ur definitionerna att varje ord i M kan erhållas på detta sätt på precis $|\mathcal{H}_7(m)|$ sätt (speciellt: F är surjektiv), ty om $w \in M$ så gäller $F(\langle a, (j_1, j_2, j_3) \rangle) = w$ om och endast om $a \in \mathcal{H}_7(m)$ och $j_1 < j_2 < j_3$ är de tre positionerna med $w_{j_1} = w_{j_2} = w_{j_3} = ?$. Eftersom koden $\mathcal{H}_7$ har minimalavstånd 3 så måste $|\mathcal{H}_7(w)| = 1$ eller 2 för alla $w \in M$. Det följer att om A är antalet ord $w \in M$ med $|\mathcal{H}_7(w)| = 2$ så är

$$|M| = |\mathcal{H}_7 \times P| - A = 16 \cdot \binom{7}{3} - A.$$

Det återstår alltså att beräkna A . Men observera att om $\langle a, (j_1, j_2, j_3) \rangle \in \mathcal{H}_7 \times P$ så gäller att ordet $w = F(\langle a, (j_1, j_2, j_3) \rangle)$ uppfyller $|\mathcal{H}_7(w)| = 2$ om och endast om $a^{(j_1, j_2, j_3)} \in \mathcal{H}_7$, där $a^{(j_1, j_2, j_3)}$ är det ord som erhålls ur a genom att invertera positionerna j_1, j_2, j_3 , dvs

$$a_j^{(j_1, j_2, j_3)} = \begin{cases} a_j & \text{om } j \notin \{j_1, j_2, j_3\} \\ a_j + 1 & \text{om } j \in \{j_1, j_2, j_3\}. \end{cases}$$

(Här ska " $a_j + 1$ " såklart räknas ut i $\mathbb{Z}_2$.) Men eftersom $a \in \mathcal{H}_7$ och koden $\mathcal{H}_7$ är linjär så gäller ovanstående om och endast om ordet

$e^{(j_1, j_2, j_3)} := a^{(j_1, j_2, j_3)} - a$ tillhör $\mathcal{H}_7$. Observera att detta ord $e^{(j_1, j_2, j_3)}$ har ettor i positionerna j_1, j_2, j_3 och nollor i de fyra övriga positionerna; det är alltså ett ord av vikt 3. Genom att skriva upp de sexton orden i (ett precist val av) $\mathcal{H}_7$ finner man att det finns *precis sju* ord av vikt 3 i $\mathcal{H}_7$. (Detta är också lätt att räkna ut med ett resonemang: Genom att tolka i termer av paritets-checks-matrisen kan man se att det för varje *par* av positioner i $\{1, 2, \dots, 7\}$ finns *precis en* tredje position som gör att motsvarande vikt-3-ord tillhör $\mathcal{H}_7$; alltså är totala antalet vikt-3-ord i $\mathcal{H}_7$ likamed $\binom{7}{2}/3 = 7$.) Sammantaget visar detta att för varje $a \in \mathcal{H}_7$ finns *precis sju* val av $(j_1, j_2, j_3) \in P$ som ger att ordet $w = F(\langle a, (j_1, j_2, j_3) \rangle)$ uppfyller $|\mathcal{H}_7(w)| = 2$. Totalt finns alltså $16 \cdot 7$ stycken val av $\langle a, (j_1, j_2, j_3) \rangle \in \mathcal{H}_7 \times P$ som gör att $w = F(\langle a, (j_1, j_2, j_3) \rangle)$ uppfyller $|\mathcal{H}_7(w)| = 2$. Alltså är $A = \frac{1}{2} \cdot 16 \cdot 7 = 56$.

Det sökta antalet ord är alltså:

$$\begin{aligned} & 16 \cdot \left(\binom{7}{0} + \binom{7}{1} + \binom{7}{2} \right) + |M| \\ &= 16 \cdot \left(\binom{7}{0} + \binom{7}{1} + \binom{7}{2} + \binom{7}{3} \right) - A \\ &= 16 \cdot \left(\binom{7}{0} + \binom{7}{1} + \binom{7}{2} + \binom{7}{3} \right) - 56 = 968. \end{aligned}$$

Svar: 968 stycken ord.